

Dobřichovické Kukátko

Čtvrtletník aneb čtvero ročních dob v životě věcí, slov, nápadů, zvířat, lidí.

**Centrum a stavby • Česká Wikipedia v Dobřichovicích
2 220 let po Archimédově smrti • Snění o minulosti
s Dřevěnou myslí • Fotbalisté i volejbalisté jsou první!**

DOB-Invest a.s.

- výstavba a prodej bytů a obchodů
- pronájem nebytových prostor
- správa nemovitostí
- realitní činnost

RODINNÝ DŮM V DOBŘICHOVICÍCH K PRODEJI

více na www.dob-invest.cz nebo na tel. 606 789 920 (Ing. Šiman)

DOB-Invest a.s.:

Za Mlýnem 2, 252 29 Dobřichovice, www.dob-invest.cz, dob-invest@dob-invest.cz
Tel.: 257 712 630, 221 884 850, 606 620 920 / Fax: 257 712 398, 221 881 860

LA FONTANA_{,s.r.o}

VINI E SPECIALITÀ ITALIANE A.D. 1994

- V naší "Enotece" najdete přes 300 druhů italských vín a Grappy.
- V naší "Cucina" najdete přes 200 druhů italských specialit jako např. „Antipasto, Prosciutto, Salumi, Parmiggiano, Aceto Balsamico, Pasta, a.t.d.)
- Dále nabízíme Sommelierské služby, Catering (Svatby a Firemní akce), Cestování (Vinitaly 2009) a.t.d.

PŘIJĎTE K NÁM S TÍMTO INZERÁTEM A VYCHUTNEJTE SI ŠÁLEK KÁVY ZDARMA

5. května 432
252 29 Dobřichovice
(areál bývalého statku)
Telefon: 257 71 13 63

Pondělí: zavřeno
Úterý: 15-20 hod
Středa-Sobota: 11.30-20 hod
Neděle: 13-20 hod

Zde je prostor pro inzerci Vaší firmy. Určitě najdeme způsob, jak Vás zviditelnit.
Dotazy zasílejte do redakce na e-mail: dobrich.kukatko@centrum.cz

HOPSA, PACHOLÁTKA
(TÁBORSKÁ KOLEDA RADOSTNÁ Z ROKU 1764)

Mělník rychle Táborec

Em Hmi C Am D7 Ebu

1. Hopsa, pacholátka, i za ty dny - chvilka, jít nám zas

Am D7 G Ebu C D Fra

přichl - í. jít nás zas přichl - í. vep - ročí pa - smít - ka.

2. Do Betléma půjdem, prozpěvovat budem,
[: co tam uhlídáme, :] povídati budem.
3. Neb se narodilo o půlnoci dítě,
[: k němuž honem běžte.:] pacholátka, hbitě.
4. Zdráv buď, Králi slavný, zdávna vinšovaný,
[: Tebe jsme na ten svět :] od dávna žádali.
5. Tomši, před půlnocí trub se vši svou mocí,
[: neb se vyplnilo, :] co řekli proroci.
6. Narodil se nám Král, nebe i země Pán,
[: ten bude vládnouti :] nad všemi lidmi sám.

Pro zimní zastavení jsme po loňské dobré zkušenosti s otištěním not pro vánoční společné zpívání požádali soubor Ludus musicus o opakování. Přinášíme proto písničku, kterou si budeme moci zazpívat na Štědrý večer v karlickém kostele sv. Martina a Prokopa. (Podrobněji o tom píšeme v rubrice Kultura.)

ČAS ZIMNÍHO ZTIŠENÍ, adventního rozjímání

Vážení čtenáři, nastal čas zimního ztišení, adventního rozjímání. Sluníčko se snaží, seč může, my po něm dychtivě pokukujeme, ale ty tam jsou prosluněné dny letošního krásného podzimu. A že se ještě letos vrátí, je asi stejně pravděpodobné, jako že ve vlacích ČD bude čisto, že pojedou včas a na dobřichovických peronech bude zameten sníh, až napadne. Tak zvaní politici (to pojmenování platívalo ještě v dobách, kdy politika byla správou věcí veřejných ...), dnes spíš technologové výkrutů, hrabání, okopávání a podrážení, se vyřádili při volbách a my mysleli, že bude od nich chvíli pokoj. Nikoli, znovu a znovu nám lezou do kuchyně, do ložnice, do špajzu i do peněženek a měšců. Snad Vám tedy klid a pohodu do adventních večerů přinese letošní zimní Kukát-

ko. Jistě jste zvědaví, co jsme pro Vás připravili. Tak tedy: Krátce se ještě vrátíme k tématu výstavby v centru. Vedle jiných aktualit vzpomeneme také na výročí Archimédovy smrti a v historické rubrice zavřeme zajímavé vzpomínky F. Havlíka. Budeme se věnovat i farním kronikám a jednomu až neuvěřitelnému příběhu hledání rodiny, které inspiroval článek v Kukátku. Stranou nezůstane ani kultura a sport, neboť bylo opravdu co připomenout. Znovu děkujeme za všechny Vaše ohlasy a těšíme se na další. Na způsobu distribuce tištěné verze Kukátka se nadále nic nemění. Kromě tištěné podoby (v níž by se mělo dostat na náklady vydavatele do všech dobřichovických domovních schránek, nedostane-li se k někomu, pak dejte vědět) rozesíláme Kukátko též elektronicky ve formátu pdf. Jakýko-

liv nový zájemce může o tuto formu požádat. Rádi náš seznam rozšíříme. Naopak, nepřejete-li si Kukátko dostávat v elektronické podobě, samozřejmě Vás ze seznamu adresátů vyřadíme.

Pokud jde o elektronické verze příspěvků, přijímáme běžné formáty, nejlépe však „.doc“ či „.rtf“, dovolujeme si však požádat, abyste svůj text nijak speciálně neformátovali, ulehčí nám to naše vlastní zpracování textu. Rovněž nám usnadní práci, jsou-li zaslané příspěvky vykorigované a jsou-li co nejméně ve sporu s jazykovou normou. Děkujeme Vám za pochopení a na Vaše příspěvky a reakce se těšíme. Přejeme Vám pěkné chvíle se zimním Kukátkem a také pokojné a požehnané Vánoce a dobré vykročení do nového roku.

Vaše redakce

Zimní zastavení	5
Slovo redakce	6
Aktuality	8
Z našeho života	11
DOŇA BŘICHONKA / Komiks	15
Dobrá adresa	16
Co duše bez těla neboli o zdraví	17
Tip na výlet	19
Z historie	20
Osobnosti	25
Kultura	27
Sport	33

Dobřichovické Kukátko

Registrováno Ministerstvem kultury České republiky pod č. MK ČR E 12574.

Vydává Dobřich s. r. o., 5. května 3, Dobřichovice
IČ: 64827640.

Řídí redakční rada ve složení: Ing. Vladimír Bezděk, Doc. RNDr. Emil Calda, Ing. Daniel Havlík, PhDr. Jiří Matl (předseda), Mgr. Jana Váňová.

Grafické zpracování: Atelier ŽŮ (info@zxu.cz)

Tisk: Ofsetová tiskárna SWL
Středohorská 549, 104 00 Praha 10 – Uhřetěves

Uzávěrka tohoto čísla 15. 11. 2008. Uzávěrka příštího čísla cca 15. 2. 2009. Kukátko vychází v první polovině března, června, září a prosince.

Adresa:

Jiří Matl, Strmá 139, 252 29 Dobřichovice
(dobrich.kukatko@centrum.cz)

Distribuuováno zdarma v Dobřichovicích laskavou péčí poštovních doručovatelek a smluvních partnerů.

Kukátko můžete také obdržet e-mailem ve formátu PDF a najdete je rovněž na Internetu v rámci stránky www.Dobrichovice.cz nebo www.dobrich.cz.

Fotografie na titulní straně: Atelier ŽŮ

VÝSTAVBA V CENTRU PŘIPRAVOVANÁ PŘESTAVBA ČP. 15 A 348

Na stránkách minulého Kukátka pokračoval kulatý stůl na téma výstavby v centru Dobřichovic. Ing. D. Havlík informoval o rozhodnutí společnosti DOB-Invest zpracovat ještě další variantu možné podoby nárožního objektu na křižovatce ulic 5. května a Palackého a první vizualizaci tohoto řešení (částečně sedlovou střechu do ulice 5. května a věžní objekt na nároží) jste mohli vidět na zadní straně obálky minulého čísla.

Dle dostupných informací není zatím mnoho nového ke zveřejnění. Probíhá územní řízení pro nejnovější návrh a lhůta pro podávání připomínek uplyne právě v době, kdy toto Kukátko bude v tiskárně. O postupu příprav k výstavbě Vás proto budeme informovat až v jarním Kukátku. Využíváme však vzniklý prostor ke zveřejnění názoru jednoho z našich čtenářů.

Redakce

NÁZOR NA NOVÝ NÁVRH NÁROŽNÍHO OBJEKTU V ULICI 5. KVĚTNA

Rád bych přispěl svým názorem k polemice o přestavbě nároží ulic 5. května a Palackého, a to i proto, že v budoucnu se na nový objekt budu dívat při každém pohledu z okna. Obecně bych chtěl říci, že jsem plně pro oživení tohoto nároží novou moderní zajímavou stavbou. Každé město by se mělo rozvíjet a Dobřichovice si to zaslouží také. Na názory těch, kteří by rádi Dobřichovicím ponechali vesnický ráz, bych chtěl reagovat tím, že Dobřichovice se honosí statutem města a vesnicí tedy již nejsou. Dle mého názoru je současná výstavba bytových domů citlivá a poměrně vkusným způsobem vytváří nové centrum města. Největší škody na architektuře Dobřichovic byly evidentně napáchány za komunismu, dokladem toho je obludné nákupní centrum (Jednota), sídliště za parkem či některé kreace na Brunšově. Rovněž bych si více všiml nově vznikajícího satelitu u bývalé skládky.

A teď konkrétně k plánované stavbě nároží. Rád bych plně podpořil návrh uveřejněný v podzimním čísle Kukátka. Z původního návrhu uveřejněného v předchozím letním Kukátku, tedy z návrhu pracujícího s rovnou střechou, jsem byl poněkud rozpačitý. Budova sama o sobě je architektonicky docela zajímavá, ale do daného prostředí se nehodí. Nový návrh dle mého názoru zcela zapadá do urbanistického pojetí centra Dobřichovic, není zbytečně extravagantní a přitom pracuje se zajímavými moderními prvky, nejnápadněji zastoupenými nárožní věží. Tato věž ozvláštňuje určitý konzervatismus zbylé části objektu a přináší do centra Dobřichovic velmi osvěžující prvek. Pevně věřím, že tento návrh nikoho neurazí a že bude kladně přijat jak starousedlíky, tak i novými obyvateli města. Závěrem mi dovoluňte zareagovat na dopis pana Martina Krčmy uveřejněný v letním

Kukátku. Chtěl bych především rozptýlit jeho obavy z toho, že nově vznikající stavby patří do jiného sociálního světa, světa anonymity a městské arogance, jak uvádí. Věřím, že stejně jako já, se i další obyvatelé těchto domů do Dobřichovic přistěhovali proto, že se jim město líbí, zajímají se o jeho historii i součas-

nost, jsou nadšeni z okolní přírody a rádi by zde zapustili nové kořeny. A že tito lidé nejen že rozšiřují klientelu místních obchodníků a poskytovatelů služeb, ale že mnozí z nich zájmem o věci veřejné mohou přispět k dalšímu rozvoji Dobřichovic.

Jan Štíhel

OPRAVA FOTOGRAFIE

Dokončený dům E a obchodní parter mezi domy D a E.

Na straně 9 minulého Kukátka se v článku o dokončeném domě E (dnes čp. 1084) v ulici V Zahradách za nákupním střediskem Jednoty objevila fotografie, jejíž identifikace byla vpravdě nemožná. Přenosem z elektronické do tiskové verze došlo k poškození fotografického podkladu a nikdo si toho nevšiml. Ještě jednou se omlouváme a zveřejňujeme fotografii znovu.

Redakce

MALÉ PODĚKOVÁNÍ

Mnoho ulic a chodníků v Dobřichovicích stále čeká na povrchovou úpravu hodnou 21. století, ale řadou míst se již můžeme pyšnit. Ať už se jedná o městem zrekonstruované ulice a chodníky, nebo náměstíčka vzniklá výstavbou DOB-Investu, většinou jde o stavebně dotažená díla, kde nechybí veřejné osvětlení, zeleň, lavičky, ani odpadkové koše. K dokonalosti však to vše nestačí. Na jedné straně potřebujeme ohleduplnost nás všech – odhodit papír do koše přeci není o tolik těžší,

než ho upustit na zem – na druhé straně nejen papíry, ale i listí je nutné někdy uklidit. O úklid veřejných prostor se starají místní technické služby, ale ne vždy stihnou být všude včas. Proto díky patří všem, kteří se nestydí zvednout odpadky po jiných a dát je do koše. A speciální poděkování těmito řádky patří paní Halenkové, která často a z vlastní iniciativy na Palackého náměstí i jinde v centru Dobřichovic uklízí.

Redakce

ČESKÁ WIKIPEDIA

se „narodila“ v Dobřichovicích

O druhém listopadovém víkendu se v Dobřichovicích konala už počtvrté mezinárodní konference *Aplikace esperanta ve vědě a technice (KAEST)*. Přijelo na ni 48 účastníků z 13 zemí (BG, BE, CZ, DE, DK, GB, HU, IT, LT, NL, PL, RU, SK). Jediným pracovním jazykem konference byl mezinárodní neutrální jazyk esperanto. Na pořadu byly přednášky z různých oborů, ale zde bych se chtěl zmínit hlavně o internetu a jeho vztahu k esperantu a k Dobřichovicím, což asi málokdo tuší.

Esperanto je na internetu jeden z nejpoužívanějších jazyků. Podle počtu webových stránek, blogů a podobně se sice nedá srovnávat s angličtinou, ale stále je mezi 20 nejužívanějšími jazyky, což je u jazyka, který není nikde oficiální, z vnějšího pohledu skoro zázrak. Vysvětlení je ale snadné: esperantští mluvčí žijí roztroušeni po všech světadílech, a tak brzy pochopili, že internet je jakoby stvořen pro jejich potřebu komunikace. Jako příklad uvedu Wikipe-

Zakladatel české Wikipedie M. Malovec radí účastníkům semináře.

dii, nejrozšířenější otevřenou encyklopedií (www.wikipedia.com). Ta vznikla v roce 2001 v USA, tedy v anglické verzi, a hned v r. 2001 vznikla i její esperantská verze

(www.eo.wikipedia.com), která se od prvo počátku držela počtem a obsažností hesel na předních místech. A v roce 2002 o ní přednášel na konferenci KAEST její zakladatel Chuck Smith (USA). Vysvětloval její výhody a vybízel, aby se do projektu zapojili i účastníci dobřichovické konference.

Jedním z těch, kteří kouzlu Wikipedie podlehl, byl i Miroslav Malovec z Brna, redaktor věstníku Českého esperantského svazu Starto, který se okamžitě zapojil jako přispěvovatel do její esperantské verze. Přitom si všimnul, že dosud neexistuje verze česká. Okamžitě ji založil (www.cs.wikipedia.com) a stal se jejím prvním přispěvatelem. Ta rychle našla dost přívrženců a začala žít svým vlastním životem. M. Malovec se tedy mohl vrátit ke svému koníčku a dosud patří k nejplodnějším českým přispěvatelům do verze esperantské.

Během přípravy letošního KAEST navrhla další pilná přispěvatelka PhDr. Pavla Dvořáková, zda by bylo možné v rámci konference uspořádat seminář (chcete-li být „in“ tak „workshop“) pro přispěvatele odborných temat do esperantské verze Wikipedie. Obrátil jsem se na místní ZŠ s dotazem o možnostech využití počítačové učebny a byl jsem příjemně překvapen vstřícností jak zástupkyně ředitele Mgr. J. Babicové, tak i pana učitele informatiky ing. J. Syblíka. A tak se mohlo přes dvacet účastníků semináře pod vedením 6 zkušených lektorů z Česka, Maďarska a Belgie dobře procvičit, aby odjížděli připraveni samostatně rozšiřovat ve Wikipedii počet hesel ve svých oborech - a to jak v její esperantské verzi, tak i ve své mateřštině.

Text i foto: Petr Chrdle, chrdle@kava-pech.cz

DĚKUJEME ZA

„slané děti“

Občanské sdružení Obrázky pro život a Klub nemocných cystickou fibrózou velice děkují všem, kteří si v říjnu našli cestu do Modrého domečku v Řevnicích a Clubu Kino v Černošicích a navštívili benefiční výstavu „Obrázky pro život - Pomoc slavným dětem“. Výstava byla věnována dětem se závažným onemocněním - cystická fibróza a výtěžek z prodeje obrázků byl zaměřen na dofinancování inhalátorů. Velice mile nás potěšil zájem obyvatel a ochota naslouchat, důvěřovat a přispívat do kasiček. Po odpečetění kasiček - „vodníků“ na městských úřadech v Řevnicích a Černošicích jsme spočítali peníze a došli k báječnému číslu: 26.017,- Kč. Na první počín to považujeme za úspěch a již připravujeme další akce na příští rok. Veliké díky patří výtvarníkům za jejich díla, dětem ze ZŠ Řevnice a Černošice, ZUŠ Černošice, dětem z Dětského domova Lety, o.s. Náruč - Modrému domečku a Clubu

Kino Černošice. Děkujeme všem za podporu a těšíme se na setkání v příštím roce.

Za o.s. Obrázky pro život
Eva Váňová

na fotografii Petra Kubína - starosta Řevnic Miroslav Cvanciger s Pepou Pošmurným z Dětského domova Lety a jeho obrázkem, který si pan starosta zakoupil na vernisáži v Modrém domečku.

SOUČASNÉ KUKÁTKO

aneb o grafické podobě čtvrtletníku

Již dva roky vychází Kukátko v nové grafické úpravě z dílny Ateliéru ŽŮ Radima a Barbory Žůrkových, na 40 stránkách a s pevnou strukturou inzertní a textové části. Konzervativní část redakční rady měla zpočátku výhrady ke změně grafiky, k rozšíření inzerce i ke komiksu uvnitř Kukátka. Kompromis byl patrný na titulní straně ročníku 2007.

Barevná obálka se sice číslo od čísla lišila, ale všechna čtyři čísla tohoto roku měla na titulní straně fotografii dobřichovického zámku. Sice pokaždé jinak, ale byl tam. Jednalo se o spojovací linku se všemi předešlými roky. Obálka Kukátka v minulosti, ať již v kterékoliv ze svých několika podob, obsahovala zámek vždycky. Rok 2008 byl

poprvé jiný. Opustili jsme zobrazování zámku jako hlavního motivu, a manželé Žůrkovi, jejichž fotografie se na obálce objevují, začali hledat fotograficky zajímavá témata se vztahem k obsahu daného Kukátka nebo nějaké aktualitě či jen běžnému životu v Dobřichovicích.

Na redakční radě diskutujeme o obsahu každého čísla a lámeme si hlavu, jak ho udělat čtivé, zajímavé pro starousedlíky i nově se přistěhovavší, atraktivní pro mladé i starší generace. A protože Kukátko děláme v jen mírně obměněném týmu mnoho let, rádi uvítáme nové spolupracovníky. Můžete se stát externími dopisovateli, jejichž články budeme pravidelně zveřejňovat, stejně jako řádnými členy redakční rady, kteří budou zásadně ovlivňovat podobu Kukátka. Chybí nám širší spektrum informací o dění v Sokole, resp. zprávy o některých sportech provozovaných v Dobřichovicích.

Hodně píšeme o kultuře, ale možná jen z jednoho pohledu. Málo glosujeme aktuální dění, což sice souvisí se čtvrtletní periodou, ale též se strukturou redakční rady. Co dalšího byste v Kukátku chtěli najít?

O inzerci se od zavedení nové grafické podoby Kukátka stará Radim Žůrek. Vůbec by se však nezlobil, kdyby se mohl věnovat jen grafice. Takže najde-li se zájemce o organizování inzerce, bude vítán. Na rozdíl od dobrovolné práce našich dopisovatelů a členů redakční rady je získávání inzerce věc čistě komerční a může být určitým podílem z příjmů honorována.

Spojení na nás najdete v tiráži i na našich webových stránkách, oslovit můžete též kteréhokoliv člena redakční rady. Případní zájemci o organizování inzerce se mohou obrátit na Ing. D. Havlíka, tel. 221 884 850, e-mail: daniel.havlik@alkona.cz.

Redakce

O JEDNOM VÝROČÍ „Dejte mi bod a pohnu Zemí“

Když jsem si nedávno povšimnul, že letos uplynulo 2 220 let od smrti Archiméda ze Syrakús, největšího matematika a fyzika starověku, řekl jsem si, že by možná bylo dobré připomenout toto výročí aspoň na stránkách Kukátka, protože ani v televizi, ani v denním tisku, ba ani v Informačním listu se o něm určitě žádná zmínka neobjeví. Nehodlám se při této příležitosti zabývat jeho objevy a vynálezy, ale uvedu jenom, že svou dobu předběhl o téměř dva tisíce let tím, že k určování obsahů obrazců a objemů těles používal metodu, která byla rozvinuta až v infinitezimálním počtu, jehož základy ve druhé polovině 17. století položili Newton a Leibniz.

Koho ale dneska zajímá, že byl nějaký Archimédés?! Je o něm známo – kromě zákona

o ponořeném tělese – také něco jiného, než to, že před tím, než ho římský voják probodl mečem, pravil: „Neruš mi mé kruhy“? Má vůbec nějakou cenu psát o něm v periodiku, jehož význam (jakkoli velký!) je pouze lokální? Bude to vůbec někdo číst? I když tyto „obavy“, které stály u zrodu mého úmyslu tento článek napsat, byly velké, překonal jsem je a dokonce jsem nepodleh ani vrozené lenosti. Proč by se tedy toto výročí mělo připomenout? Protože i nyní, po dvaadvaceti stoletích, si Archimédés zaslouží, abychom se sklonili před jeho dílem, kterým posunul hranice lidského poznání tak, jak se to dodnes podařilo jen málokomu. Na koho z nás si někdo vzpomene za dva tisíce let? Každý nemůže být Archimédem, ale když se najde někdo tako-

vý, nemá být ctěn a uznáván mnohem víc než všechny současně, minulé i budoucí hvězdy mediální a politické sféry dohromady? Připomeňme si v této souvislosti také to, že ve starověku byly vědecké poznatky vyhrazeny jen nepočtené privilegované vrstvě, zatímco převážná většina obyvatelstva o nich neměla žádné ponětí a upínala se k pověrám, magii a k víře v nadpřirozené síly. K jakým koncům to vedlo, ukazuje osud knihovny v Alexandrii, která od dob svého založení ve třetím století před naším letopočtem až do svého zničení o sedm set let později byla vědeckým centrem starověkého světa. Spálil ji tehdy zfanatizovaný dav, kterému se nikdo nepostavil do cesty, protože těch, kteří něco věděli o jejím významu, byla jen hrstka. Jejím zánik znamenal pro západní svět tisíc let bloudění a tápání, než znovu objevil a rozvinul výsledky bádání starověkých učenců. Není to varování? Nebyla před několika desítkami let na

veřejných prostranstvích pálena díla světoznámých autorů? Nemůže se stát, že díky podivným názorům a pověrám, které jsou v rozporu s vědeckými poznatky, nedojde k něčemu podobnému i dnes, zvláště když jsou tyto absurdní a fantastické představy šířeny a propagovány různými populárními časopisy a často i televizí? Toto výročí bychom si měli připomenout i v souvislosti s Archimédovou smrtí. Nemá také dnes hrubá síla navrch a není zbraň stále tím nejpádnějším argumentem? Neskončil by Albert Einstein podobně jako Archimédés, kdyby z nacistického Německa včas neemigroval? Kolika nadějným talentům nebyl během minulých staletí dopřán čas, aby něco dokázali? A tak mě napadá, zda po dvaadvaceti stoletích od Archimédovy smrti není už pomalu na čase „pohnout Zemí“. Na rozdíl od něho, který k tomu potřeboval pevný bod, nám by k tomu určitě stačilo mít rozum.

HgS

OKÉNKO pro skřítky

Jak se již dříve věrní čtenáři Kukátka dočetli, jsou ve zdejších hvozdech různé druhy skříteků, které děti vždy před příchodem prvních mrazíků ukládají k zimnímu spánku. A zejména tomu bylo i tento podzim.

Avšak tentokráte to bylo o to zajímavější, že letos v létě o svatojánské noci skřítkci objevili zlatý poklad, který se rozhodli věnovat dětem. Aby si jej ale děti zasloužily, musily cestou splnit množství nejrůznějších úkolů: přejít lanovou lávku a lanový travers, nakrmit šiškovníka velkého jedlíka, jít na chůdách i na sněžnicích ... Bohužel však stejně jako loni počasí mnoho nepřálo, a tak za hustého deště přišly jen děti nejstatečnější a celý poklad nepobraly. Proto se skřítkci rozhodli řídit pořekadlem: nepůjde-li hora k Mohamedovi,

musí Mohamed k hoře a donesli zbytek Zlatého pokladu dětem až přímo do zahrady školky. Zde děti za vskutku hrdinské pomoci paní učitelky, kterým touto cestou velmi děkuji, splnily rozmanité úkoly a poklad objevily. A tak vše nakonec dobře dopadlo a skřítkci mohli jít klidně spát. Jen díky špatnému počasí děti z lesa hned spěchaly domů usušit se a zahřát. Nestihly tedy postavit žádné domečky skřítkům. Proto tímto všechny děti žádám, aby pokud vyrazí do lesů, postavily zde nějaké to obydlí pro skřítky. Vás dospělé zas prosím o shovívavost, kdyby se k Vám v zimě přišel nějaký ten skřítek ohřát, či se k Vám dokonce nastěhoval.

*Badatelka v oblasti brdských lesních skřítků
Adéla Kándllová*

JAK SE PLNÍ dětská přání

Přišel čas adventní, čas vánoční - pro většinu z nás doba radosti, obdarování a vzájemnosti. Mezi tím vším žijí ale i lidé, kteří si právě nyní více než jindy mohou uvědomovat své osamění, doléhá na ně tíha jejich osudu. Advent však sotva začal a pro děti z Dětského domova Lety už svítí dvě hvězdičky naděje.

První z nich zažehli přímo v Dobřichovicích, v místě sídla dětského domova, když se letos znovu rozhodli pro Strom splněných přání. Rozzáří se každým dnem v jedné z místních restaurací. A zatímco většina z nás už myslí na to, jak bude stromeček strojit, hosty restaurace, kteří budou mít zájem a chuť na víc než na dobré jídlo, čeká pravý opak. Tak dlouho budou stromeček odstrojovat, až budou všechna dětská přání v rukou těch, kteří je chtějí vyplnit. Radost z akce umocňuje i fakt, že jde o dobrý pří-

klad spolupráce mezi podnikatelskou sférou, obcí a místním neziskovým subjektem. Městský úřad pak totiž dětem zdarma půjčí sál, aby mohly zpěvem vánočních melodií všem, kdo na ně mysleli, poděkovat.

O druhou hvězdičku naděje se postarala pražská pobočka HSBC Bank plc, když poskytla dar ve výši, která poprvé za dobu existence domova dává šanci, že děti z DD Lety uvidí příští rok na vlastní oči moře! Tak, jako většina jejich spolužáků. „Prvním smyslem samozřejmě není směřovat činnost DD k jakémusi luxusu. Primárním efektem je snížení sociálního handicapu našich dětí vůči jejich spolužákům a vrstevníkům. K tomu ale musíme ještě hledat další ochotné partnery. Velkorysý dar nás k tomu ohromně motivuje,“ komentoval přijetí daru vedoucí vychovatel Mgr. Karel Hrubý.

B. Strouhalová

STROM SPLNĚNÝCH PŘÁNÍ pro Dětský domov Lety u Dobřichovic

Vážení čtenáři,
na tomto místě jsme hodlali otisknout článek V. Cvrčkové a K. Pánkové o záslužném nápadu, jak obdarovat děti z DD Lety. Protože však totožný článek již vyšel v posledním

čísle Informačního listu, dali jsme přednost jiným textům a odkazujeme Vaši laskavou pozornost na s. 2 listopadového Informačního listu.

Redakce

PAMĚŤ národa

V dnešní rubrice Dobrá adresa chceme představit internetový portál věnovaný obětem diktatur 20. století, který byl spuštěn jako příspěvek k 90. výročí vzniku samostatného Československa. Na jeho vytvoření spolupracovaly Český rozhlas, sdružení Post bellum, Ústav pro studium totalitních režimů a řada dalších subjektů. Portál nese název *Paměť národa* a nalezneme jej na adresách <http://www.pametnaroda.cz> a „evropskou mutaci“ (v této chvíli v 8 jazycích, pokud jde o základní texty) na <http://www.memoryofnation.eu>. Vznikl a funguje v přímé souvislosti s cyklem pořadů Příběhy dvacátého století, který uvádí Český rozhlas – Radiožurnál.

Paměť národa je vpravdě unikátní portál. Uživatelům se dostává do rukou rozsáhlá stále doplňovaná sbírka vzpomínek pamětníků, budovaná jednotlivci, neziskovými organizacemi, školskými a vzdělávacími, státními a příspěvkovými institucemi.

Autoři sami popisují, o co jim jde, takto: *Chceme skrze svědectví pamětníků a všemi historickými prameny poznávat podstatu totalit 20. století. Nacismus a komunismus. ... Skládáme mozaiku vzpomínek tisíců jednotlivců, kteří se ocitli v mezní situaci, mají svědectví a jsou ochotni vyprávět. Zajímají nás důvody, proč se lidé chovali tak či onak, jak se vyvíjely jejich názory a postoje, jak se měnily jejich charaktery podle životních zkušeností. Chceme tyto vzpomínky vzájemně porovnávat, srovnávat podle dějinných epoch, výročí, roků, událostí tak, aby bylo možné jednoduše se v nich orientovat, a tak jim maximálně porozumět.*

Badatelé i široká veřejnost zde tedy naleznou podrobně propracované portréty, přehlednou a srozumitelnou formou zpracovanou

individuální svědectví pamětníků, nahrávky, fotografie, deníky, archivní dokumenty a mnoho dalšího. A to od 2. světové války až po současnost. Jde o vzpomínky vojáků-veteránů z druhé světové války, představitelů československého odboje 1939-1945, obětí holocaustu, politických vězňů z padesátých let, ale také funkcionářů výkonné moci - agentů KGB, NKVD, StB, politických funkcionářů a dalších.

Reportéři a historici, kteří materiál shromažďují, pracují metodou t.zv. orální historie (i o ní a jejich úskalích i přednostech si můžete přečíst na portále fundované pojednání). Vzniká tak unikátní soubor svědectví, při jehož čtení či studiu běhá mráz po zádech a srdce se plní obdivem k síle a odvaze mnohých často dosud neznámých spoluobčanů. Portál je velmi dobře zpracován, úvodní stránka je zcela přehledná a poskytuje dokonalou orientaci. Autoři věnovali hodně prostoru tomu, aby srozumitelně i fundovaně vysvětlili, o co jim jde, co předkládají a jakými metodami pracují. Program může využívat a studovat každý, kdo si jej otevře. Můžete hledat podle historických etap (např. padesátá či šedesátá léta a pod.), podle kategorií pamětníků (např. političtí vězni, tajné služby, disidenti a pod.), v seznamu pamětníků bylo k 24. listopadu již 910 osob, přičemž materiály nalezneme zatím ke 214 z nich, samozřejmě je také fulltextové vyhledávání. Je tu i možnost zaregistrovat se jako badatel, tak uživatel získá kromě mnoha dalších možností přístup k veškerým materiálům uloženým v digitálním pamětnickém archivu. Cenné je také diskusní forum. Pokud máte zájem o tuto problematiku, zkuste a sami uvidíte.

JM

NEVYSVĚTLITELNÉ CHOROBY aneb co je to komplexní medicína

V roce 2001 zveřejnil prestižní British Medical Journal výsledky výzkumu, který probíhal ve Velké Británii. Jeho cílem bylo zjistit, u kolika pacientů ambulantních specialistů se nepodařilo ani za použití nejmodernější techniky odhalit příčiny jejich obtíží. Autoři studie vybrali ze šedesáti tisíc pět procent těch, kteří chodili k lékařům nejčastěji. Tyto pacienty jejich praktický lékař jednou až osmkrát odeslal ke specialistovi, kterého pak během tří let navštívili v průměru osmkrát. Dohromady tito lidé konzultovali svoje obtíže s lékaři téměř tisíckrát. Ve více než čtvrtině případů se však vůbec nedozvěděli, co jim vlastně je.

Za medicínsky nevysvětlitelnou chorobu byl označen stav, kdy se pacient dostavil k lékaři pro fyzické obtíže, byl pro ně opakovaně vyšetřován, ale klinické vyšetření neprokázalo žádné významné odchylky. Nejčastěji šlo o bolesti na hrudi, bolesti břicha, hlavy a zad. Velmi časté byly i stížnosti na nadměrnou únavu, u žen pak bolesti v malé pánvi. Britští vědci dospěli k závěru, že drtivá většina „nevysvětlitelných“ chorob vzniká ztělesňováním (somatizací) psychických obtíží pacientů, neřešenou nebo neřešitelnou složitou životní situací.

Studie tehdy vyvolala v odborných kruzích velkou pozornost. Poučení, které z ní vyplynulo, však mechanistická medicína nepřijala. Problém za nečinného přihlížení lékařských elit narůstá do obudných rozměrů. Čekárny ordinací dál zaplňují lidé stěžující si na různé tělesné obtíže. Jsou pro ně

opakovaně vyšetřováni, avšak v objektivním nálezu není nic, co by je vysvětlovalo. Z pohledu lékaře je takový pacient zdravý, jenže on se zdravým být necítí. Jestliže jej negativní výsledky vyšetření neuspokojí a v návštěvách lékařů i ve svých stížnostech pokračuje, dostává se mu nálepky hypochondra, kverulanta, neurotika nebo dokonce člověka patřícího do péče psychiatrů. Mechanistická medicína se tak pokrytecky snaží zbavit problému, který svým zúženým pohledem na člověka ve zdraví a nemoci sama vytváří. Redukování lidského organismu na biochemické, buněčné a nitrobuňčné pochody dosáhlo v jejím pojetí takového stupně, že se v ní člověk téměř ztrácí. Oč více dnes lékařská věda rozumí chorobám, o to méně rozumí lidem. Obdiv a nadšení nad vědeckotechnickými úspěchy důsledně zastiňují přirozenou

stránku života, prožívání každodennosti, potřebu psychické a sociální podpory, obvyčejného lidského porozumění a pocitu sounáležitosti. Způsob medicínského myšlení, který hledá a nachází obecně lidskou i profesionální schopnost zabývat se více nemocným člověkem, než nemocí, se nazývá psychosomatika. Samotný název pochází ze starořeckých slov psýché (duše) a sóma (tělo). Jejich spojení zdůrazňuje potřebu komplexního způsobu vnímání člověka ve zdraví a nemoci. Zabývá se vztahy mezi tělesnými a duševními ději, které nechápe jako dvě oddělené oblasti, nýbrž jako propojené a neustále se navzájem ovlivňující systémy.

Snad každý důvěrně zná pocit sevření hrudla, bušení srdce, zvýšení svalového napětí a řadu dalších příznaků, objevujících se ve chvílích úzkosti, psychické nepohody nebo stavu ohrožení. Neřešené problémy vyvolávají i pocity celkové únavy, bolesti hlavy a šije, nervozitu a nespavost. Jednotu duše a těla i jejich vzájemnou provázanost v takových případech nejlépe vystihují stará lidová rčení a přísloví. Z problémů „nám může hlava prasknout“, ze ztráty milované osoby „máme zlomené srdce“, pod tíhou starostí „se nám ohýbá hřbet“, nepříjemné problémy „nám leží v žaludku“. Právě lidová moudrost je zdrojem inspirace komplexní medicíny, která se snaží vidět člověka ve všech jeho souvislostech vztahů těla k okolí a vztahů k vlastnímu tělu, s jeho psychickými charakteristikami, osobnostními zvláštnostmi, způsoby chování, životním

stylem i s jeho profesní, rodinnou a sociální situací. I laici dnes vědí, že stres a negativní emoce jsou jednou z častých příčin zdravotních obtíží. Už před více než čtyřiceti lety hovořil slavný český lékař akademik Josef Charvát o tom, že psychika se podílí na vzniku nemocí až ve čtyřiceti procentech. Dnes, kdy překotně společenské změny a dění ve světě více či méně doléhají na každého člověka, je podíl psychiky ještě vyšší. Přesto je zájem o komplexní psychosomatický přístup jako o nový způsob medicínského myšlení nevelký a psychosomatika spíše živoří na okraji hlavního proudu vědecké medicíny. Většina lékařů sice uznává, že negativní emoce mohou mít i své tělesné projevy, avšak ve své praxi se tím jen málo řídí. Obvykle se o ně zajímají spíše jen formálně, aby pak vlastní příčiny obtíží zůstaly nerozpoznány. K jejich odhalení by totiž bylo potřeba se pacientem zabývat mnohem intenzivněji a místo vršení různých fyzikálních a biochemických vyšetření mu věnovat mnohem více času, vcítit se do jeho složitě životní situace a porozumět tak jeho obtížím. Takový přístup však naráží na limity současné medicíny, soustředěné víc na léčení chorob, než na uzdravování lidí. Často se ale setkává s nepochopením také u samotných pacientů. Pro mnohé totiž bývá velmi obtížné si přiznat, že zásadní vliv na zdravotní stav mají oni sami, jejich životní problémy a způsoby, jak je řeší.

MUDr. J. Hnizdil,
Centrum komplexní péče Dobřichovice
(<http://ckp-dobrichovice.euweb.cz>)

„NEJSTARŠÍ“ hradiště Humenská

Co je nejstarší v území které obýváme? Zajisté geologické podloží a řeka Berounka. I když se v odborné literatuře uvádí, že Praberounka se v místech dnešního Křivoklátu nestáčela k jihovýchodu, ale pokračovala dále a byla přítokem Praohře.

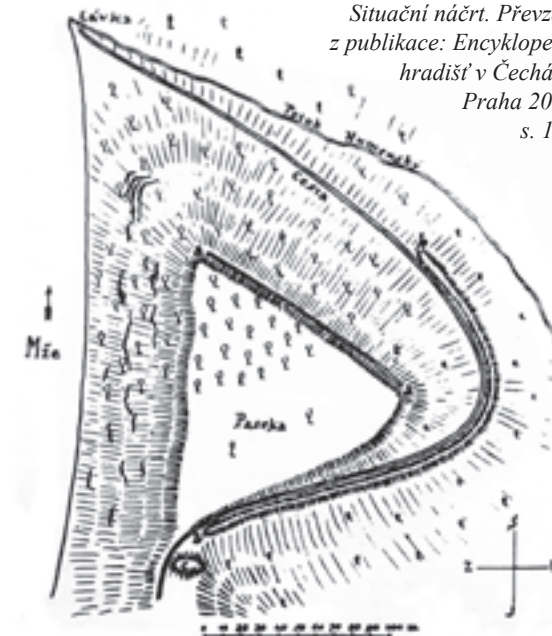
Z živé přírody je pravděpodobně nejstarší řídký dubový porost na příkré skalnaté stráni zvané Krásná strán (kóta 347 m) ve směru na Vonoklasy, tj. přesný sever od Dobřichovic. Nízké pokroucené parkosovité stromy se nedaly téměř horolezecky těžít kvůli užitku a na palivo se nevyplácely.

Po ledové době do středních Čech pronikl dub asi před 8 tisíci lety, otužilejší druhy o 2 - 5 tisíc let dříve. Můžeme tedy předpokládat, že nejstálejší podoba přírody v našem okolí jsou řídké duby na Krásné stráni. Doklady o první vlně příchodu Slovanů směřují do Karlíka, Plačtivá strán nad kostelem sv. Martina a Prokopa snad bývalo pohřebiště.

Ale je jedno místo v okolí obývané ještě dříve – hradiště Humenská. Nachází se SVV 4 km od nádraží Dobřichovice, na k.ú. Jíloviště, nad srázným, skalnatým pravým břehem Berounky. Archeologické nálezy svědčí o osídlení sahajícím do mladší doby kamenné (před 5 tis. lety) až do raného středověku, do 9. stol. Ostrožna trojúhelníkového tvaru je ze západní strany chráněna Berounkou,

s převýšením asi 40 m, severní, východní a jihovýchodní boky spadají do mělkého údolí potoka Humenská, který teče lesy od Jíloviště. Přístup na plošinu hradiště 0,9 ha umožňovala jen 30 m široká šije, která byla přepažena asi 5 m vysokým valem dodnes zcela znatelným. Val byl v obrozené době mylně pokládán za mohylu kněžny Kazi zmiňované v Kosmově kronice. Při průzkumu valu byly zjištěny střídavě ukládané vrstvy zeminy a kamene promíšené zuhelnatělým dřevem (asi po požárech při dobývání). Valové opevnění chránilo i cestu vedoucí na hradiště od ústí potoka do Berounky. Starší osídlení hradiště Humenská dokládají četné nálezy z neolitu, eneolitu, doby bronzové

Situční náčrt. Převzato
z publikace: *Encyklopedie
hradišť v Čechách,
Praha 2003,
s. 118.*

a raného středověku. Hradiště bylo obýváno asi 4 tisíce let a ve své době mělo jistě styky s keltským oppidem na Zbraslavi vzdáleném vzdušnou čarou 5 km.

Jílovištský učitel a spisovatel Stanislav Reiniš oslavil místo v půvabném románu ze života jezevčice „Poustevnice z Humenské“.

Nejprve si prohlédněte místo z dálky, z vlaku: po přejezdu mokropeského železničního mostu sledujte protilehlý (pravý) břeh řeky, který se postupně snižuje až k ústí Humenského potoka, to je přibližně proti zastávce Černošice – Mokropsy. Až se vydáte pěšky, začnete ve Všenorech ve východní části v chatové osadě

Montana, od pomníčku Másilka vystoupáte vzhůru lesem a těsně před prvními jílovištskými chatami odbočte vlevo a půjdete stále po hřebeni asi 1,5 km k valům.

Při cestě z Jíloviště nemusíte překonávat výškový rozdíl – od okrasné školky po cestě směrem severozápadním okolo památné hrušně a těsně před lesem za zmíněnými jílovištskými chatami doprava.

Při výletu vzpomeňte pravěkých národů přes Kelty až po Slovany.

Upozornění: podle řeky se po pravém břehu neprojde. Výlet potrvá asi 3 hodiny.

Ing. Pavel Kyzlík

Zakončení vzpomínek p. Františka Havlíka, zapsaných v Pamětní knize obecné školy dobřichovické

Vážení čtenáři, naše čtení ze zajímavých vzpomínek p. Františka Havlíka na život v Dobřichovicích ve 2. polovině 19. století, které uveřejňujeme od 3. a 4. čísla XXI. ročníku (tedy od podzimu 2005) se v tomto čísle uzavírá. V minulém čísle jsme naši procházku centrem skončili u č.p. 27. V dnešním pokračování tedy počneme č.p. 28 a vydáme se i směrem východním, k lávce. Celé vyprávění Františka Havlíka zpřístupníme v dohledné době na webových stránkách Dobřichovického Kukátka www.dobrich.cz.

Dále tu byl ještě poslední v řadě statek č. 28, který patřival Josefu Křenkovi a přešel časem na p. Smrže ze Zbraslavi. V jednopatrové budově tohoto statku, proti škole býval po dlouhá léta kupecký obchod, který byl velice navštěvován kupujícími. Bývalo tu k dostání veškeré zboží a byl to

snad obchod jediný, neb ostatní židovské povstaly všechny později. V 1. patře usídlila se nově zřízená četnická stanice, tuším asi v roce 1869. Ve statku, jehož pole bývaly pronajaty, byl usazen také řezník, p. Tomek, který zde měl také porážku dobytka a prodejnu masa. Vyráběl také zboží uzenářské.

Krák kupecký během doby zašel a místnosti najal truhlář p. Novák.

S tímto statkem sousedila živnost, kterou koupil tesař p. Pechar, jenž se oženil s dcerou hajného Součka, a obchodoval také s ovocem – jak se říkalo – sadařil. (*Ulice 5. května č. 29 domek stával proti škole.*) U něho bydlíval také krejčovský mistr p. Kalous, než se odstěhoval do domu obecního na chmelnici. Kalous měl velice četnou rodinu, dětí jako čmelíků, sám byl menší a slabší postavy, rád šňupal z ploché kruhové tabatěrky. Byl velice přičinlivý, šil dobře, jak se říkalo „po módě“, zvláště pěkně slušely jeho čamary a obleky sokolské i banderistů, které při probuzeném tehdy životě národním hojně se užívaly, takže ke slavnostem některý z těch obleků musil mít každý. Mimo svou práci obstaral také rád oholení vousů a ostříhání vlasů, také dohazoval ženichům nevěsty a naopak, všelijaké koupě a prodeje, pachty atd. Přišel mezi lidi i do cizích vesnic často, takže se mnohých věcí dozvěděl a dohozením si nějakou odměnu přivydělal a takto sebe i četnou rodinu živil a dobře vychovával. Byl všude znám a rád viděn, což na jeho upomínku jako dobrého, poctivého a pracovitého českého mistra krejčovského zde zapisují, vždyť i pro mne dlouho šival, šat studentský i též uniformu vojenskou, důstojnickou, když jsem se vrátil r. 1879 z okupace bosenské domů. Syn jeho postavil si rodinný domek na bývalé chmelnici. Za obydlím Kalousovým bylo větší stavení, které náleželo Františku Trousilkovu (*č. 30*). Bydlelo tam vedle majitele více menších lidí s rodinami. Pamatuji jen jména sadaře Kříkavy, Martina Holcáta, obecního polního hlídače a holiče, a ševce Sojky. Před stavením stálo několik stromů ovocných a také tu často za deště bývala louže u cesty. Od stavení dále k dolejšímu polím a zelništům prostíraly se ovocné sady, říkalo se jim „dílece“, protože náležely mnoha občanům. Více občanů mělo tu také postaveny sušárny

na ovoce. Byly vystaveny ve vysokém břehu za zahradami a v době sklizně ovocné bylo tu ve dne i v noci živo, dokud se ovoce neusušilo. Také povídla se tu a tam v kotlích vařila a přitom čile míchala. Krom toho asi uprostřed dílců stála u cesty i větší sušárna obecní (*č. 65 u lávky*), která však obyčejně nedostačovala. V té také vždy někdo bydlel, kdo sušení obstarával.

Před sušárnou podél cesty točival provazník Šimek, potom i jeho nástupce Lambert dlouhé provazy, špagáty, šňůry, postraňky, splétal popruhy a různé jiné provaznické zboží. Často jsme jej pozorovali, jak mu konopí z modré zástěry ubývá a v hadříčku ve dlani drženém a ve vodě smočeném v provázky se přetvořuje. Také jeho výborné zboží bylo známé a hledané, vyráběl i delší silné provazy pro plavbu lodí, pramenů (vorů), ke studním i pro doly, kromě toho sítě různé k lovení ryb, tenata k chytání zvěře, zástěrky s trapečky koním na prsa, aby je mouchy nežraly atd.

Ovoce v sadech kupovali také sadaři, vozili jej v měsích i v menších trhovkách do trhu do Prahy i jinam, po vozech zejména do Příbrami. Ovoce se česalo pomocí hřebříků, dávalo se opatrně do nůsí, které se navrchu ovázaly slamou a pruty, naložilo k večeru na vozy, s nimiž se přede dnem druhého rána přijíždělo na místo do trhu, kde se prodávalo.

Od dílců zahradních přes cestu k řece bylo značně široké prostranství, říkalo se tu „na drahách“. Sem přiháněl pomocník obecního pastýře, jemuž se říkalo „svináček“, vepřový dobytek z celé vsi, aby se tu vyválel, vyhřál a také napásl, v zemi rýpáním pobavil i v mělkém řečišti vykoupal. Ráno se dobytek na zatroubení ze stavení vyháněl, v poledne se zase domů vracel, a to přímo úprkem každý kus k svému korytu, kde již bývala pro ně krmě připravena. Totéž se opakovalo zase odpoledne. Pastýř p. Procházka sháněl takto a pásal zvláště po žních a na podzim dobytek ostatní,

zejména hovězí. Skopový dobytek býval jen ve dvoře a mívali k jeho pasení zvláštního ovčáka. U pastýře byl také přechováván obecní býk a jeden nebo dva kanci. Za připouštění se musilo pastýři platit. Pastouška čili obydlí pastýře a obecní chlív bylo posleďní stavení na drahách (č. 18). Obecní pastýř byl zároveň ponocným. V noci obcházel po vesnici a vytruboval na velký roh noční hodiny na kolika stranách vesnice. V pastoušce přenocovali přichozí, kteří nemohli nikde nocleh najít, neb také osoby postřkem – říkalo se šupem či po šňůře – z nařízení úřadu do své domovské obce poslané, které obyčejně již nikdo neznal, ale domovským právem do obce patřily. – Zde se teprve záležitost vyšetřila a obecní úřad určil, co se má dále státi.

Od pastoušky ke vsi stála řada starých doškových chaloupek se zahrádkami u řeky. Pamatuji si na jméno Petrán (č. 31), Košnář (č. 38), jenž odjel do Ameriky, Řezníček truhlář (č. 33), Přibík atd. Před chalupou Řezníčkovou byla také plotem ohrazena stromková školka obecní, za ní chalupa p. Šimka, provazníka, (č. 34) od té přes cestu p. Roztočila, uzdáře, (č. 35) a p. Ráže, krupaře a pletáka, (č. 37); před těmi žida p. Krause (č. 36) a směrem k přívozu p. Košnáře, mistra ševcovského (č. 38).

U této chalupy býval košatý ořech, který měl krásné, veliké ovoce, zvané křápáče. Jednou, když strom začal chřadnouti, usnesli se občané, že ořechy koupí, a tak zachovají tento druh pro budoucí pokolení. Já sám jsem několik stromků vypěstoval, z nichž dva jsem dal do statku č. 24 sestře a jeden do mlýna. U Kecků byly stromky vsazeny na dvoře, ve mlýně do zahrádky za

mlýnem. Jsou-li i jinde tyto ořechové stromy zachovány, nevím.

A nyní, když jsem čtenáře provedl celou bývalou vesnicí, přivádím jej naposledy ještě ke školní budově, nově v roce 1862 dostavené, jednopatrové, postavené tak, jak tehdy tomu občané při dobré vůli nejlépe rozuměli, a pokud také peněžní prostředky dostačovaly. Sám jsem do této školy chodil až do prázdnin roku 1865, neboť po prázdninách toho roku jsem byl poslán na studie do Prahy a trvale jsem se domů již nikdy nenavrátil. Jen myšlénky mě často domova vzpomínaly, a tak aspoň částečně jsem mohl ještě dnes, po 55 letech zde zapsati, co v paměti se zachovalo a o čem soudím, že by i budoucí obyvatelé mohli zajímat. O přiškolených obcích – Letech, Rovínách, Karlíku a Vonoklasech – nechci se rozepisovati, přicházel jsem tam málokdy, jen o pohřbech zpívati, a tak život tamější, kromě jmen některých spolužáků a spolužaček a vypočtení snad polohy a podoby některých stavení, nemohl bych určitěji zaznamenati. Jen snad ještě o živnosti p. Špačka z Karlíku (č. 64), kde mívali mnoho ovoce, angreštu, rybízu, švestek, hrušek a ořechů a kam jsem jeho synem Františkem, kamarádem, býval zván, třeba se zmíniti. Kamarád tento vyučil se řeznictví, měl převzítí hospodu v Dobřichovicích, ale byl nějakou nešťastnou náhodou přejet vlakem v Černošicích. Také k p. Štumpovi (č. 62 nebo 79) a k Zíkům do mlýna (č. 51) jsem býval zván na ovoce, jaké jsme my tenkrát neměli, proto i těch vzpomínám a tím zároveň své povídání končím.

*František Havlík, účetní říditel
V Praze 2. června 1920.*

FARNÍ KRONIKY

Patrně nejlepším zdrojem historických informací o našem mladém městě jsou tzv. farní kroniky. Byly vedeny dobřichovickými faráři a první z nich obsahuje zápisy již z roku 1671. Množné číslo „kroniky“ používám proto, že se jedná o několik knih, protože když farář dopsal jednu knihu, začal psát do další. Celkově leží ve Státním okresním archivu celkem pět takových kronik, šestá, dosud nedokončená je u P. Roberta Hanačika a kopie je na městském úřadě.

Poslední farní kronika začíná rokem 1907 a zápisy prováděli dobřichovičtí faráři asi až do roku 1949. Pak již následují jen různé doklady o převodu matrik na národní výbor, o vyvlastňování křížovnického majetku apod.

Kvalita zápisů do farních kronik je mnohem lepší než zápisy do obecní kroniky. Je to zejména proto, že farář měl patrně povinnost kroniku vést, byl to vždy vzdělaný člověk a měl na vedení kroniky čas. Navíc jednou za rok přišla z vyšších církevních orgánů kontrola, jak je kronika vedena a v textu k tomu nalezneme komentář i podpis kontrolujícího. Naproti tomu zápisy do obecní kroniky jsou nepravdivé, pokud byl kronikář pečlivý, tak je kvalita záznamů dobrá, ale byla období, kdy se několik let do obecní kroniky nezapisovalo vůbec (asi nebyl kronikář), pak se údaje zapisovaly zpětně, což ztrácí autenticitu kroniky, tj. okamžitého zápisu událostí. Nejvýznamnějším obecním kronikářem byl Oldřich Mertlík, který byl i v obtížných 50. letech schopen celkem objektivně informovat o událostech v Dobřichovicích.

Zajímaly mě starší farní kroniky, a proto jsem se vypravil do Státního okresního archivu Praha-západ, který se přestěhoval ze svého sídla v suterénu budovy okresního

úřadu v Podskalské ulici do Prahy 6, Veleoslavína do bývalé stodoly veleslavinského zámečku, kde bývalo plicní sanatorium a zámeček dosud slouží jako zdravotnické zařízení. Zde jsem měl možnost studovat dobřichovickou farní kroniku popisující události z let 1836 až 1907.

Potvrdilo se, že kvalita zápisů do značné míry souvisí s délkou pobytu faráře v obci. V historii byla období, kdy se u nás střídali faráři velmi rychle, dokonce zde byl farář i jen půl roku, a pak ho vystřídal jiný. Chtěl bych zde ale zmínit několik jmen farářů, kteří strávili v naší obci dvacet i více let, život obce skutečně poznali, poznali osobně i její obyvatele, jejich problémy, strasti i radosti a na záznamech v kronice je to cítit. Farář Ferdinand Kalaš byl duchovním správcem dobřichovické farnosti, která tehdy zahrnovala i Řevnice, obě Třebaně, Lety, Rovina a Vonoklasy kromě Dobřichovic a Karlíka, od roku 1839 – 1866, tedy 27 let, P. František Štolovský mezi roky 1871 – 1893, tedy 22 let, nebo P. Matouš Reichenauer v období 1893 – 1901, tedy 8 let. V pozdějším období je to zejména P. Josef Hradec, který byl dobřichovickým farářem v období 1919 – 1933, tedy 14 let (ještě jsou mezi námi ti, kteří si na něj pamatují) a kromě zápisů do farní kroniky nás obohatil o své dílo „Dějiny Dobřichovic“, základní zdroj informací o našem městě.

Ale zpět ke kronice z období 1836 – 1907. Její studium není lehké. Na titulním listu čteme nápis „GEDENKBUCH – 1. JULI 1836“. Až do roku 1865 byly zápisy vedeny pouze v německém jazyce a psány švabachem, od roku 1866, kdy se dobřichovickým farářem stal P. František Havránek jsou všechny zápisy v češtině. Farář byl

i tzv. administrátorem křížovnického velkostatku, který byl dlouhodobě pronajat a nájemce platil řádu hotovými penězi i zemědělskými produkty. Funkce administrátora byla do značné míry kontrolní, bydlel přece v místě, znal dobře místní poměry a byl schopen kontrolovat, jak nájemce s majetkem řádu hospodaří.

Tak se v kronice dočteme, že „pole řádu jsou pronajata velmi levně a výnos z nich nestačí ani na náklady farností“. V roce 1867 si farář stěžuje, že mu správce statku nechce dodávat mléko, brambory a pšeničnou mouku. Farář Štolovský po nástupu podrobně popisuje stav obce, kostelů i fary, konstatuje, že varhany v Karlíku jsou v bídném stavu. Většina nových farářů uváděla do kroniky i jakousi inventuru, tj. co se na faře nachází a v jakém je to stavu. V roce 1872 kronika popisuje ohromnou povodeň v povodí Berounky i spory o to, který kostel je tzv. farní – dobřichovický u zámku, karlický nebo řevnický. V roce 1880 byly nákladem křížovnického řádu odlity dva nové zvony, větší EMANUEL (na počest velmistra dr. Emanuela Schöbla) a menší MARIA. Podrobně je popisována oprava zámeckého kostela, který byl povodní v roce 1872 velmi poškozen, trpěl plísněmi a hnilobou. V roce 1886 byla v kostele zvýšena podlaha o jeden metr, byl zvětšen chór a byly pořízeny nové varhany, vše nákladem 4.000 zlatých. V roce 1889 proběhla celková přestavba a rozšíření karlického kostela nákladem 20.000 zlatých.

V kronice se dočteme i o problémech farářů. Zmíněný již farář Havránek si v roce 1866 v kronice dokonce stěžoval na poměry v křížovnickém řádu. V roce 1898 se dočteme, že farář Reichenauer byl stížen mrtvicí, ochrnl a většinu povinností pak musel dělat kaplan. V roce 1899 zlomil vítr tzv. vřetenem s makovicí na věžce zámecké kaple, vše bylo opraveno ještě v tom samém roce.

Ke konci roku 1900 proběhlo sčítání lidu.

V Dobřichovicích a Karlíku tehdy žilo 786 katolíků a 23 židů, v Letech 266 katolíků a 4 židé, v Řevnicích 1057 katolíků, 1 evangelík a 25 židů.

V roce 1905 proběhlo tzv. „odfaření“ Řevnic a Třebaně, tj. tyto obce se staly samostatnou farností. U nás zůstaly přifařeny pouze Lety, Rovina a Vonoklasy. V tom samém roce byla provedena velká oprava sochy sv. Máří na rozcestí cest na Karlík nákladem 1500 zlatých. Datum opravy je dodnes na podstavci čitelné (*obn. 1905*) a opravu provedl sochař Karel Vlačihna z Prahy.

V březnu 1906 byl přelit zvon PROKOP v karlickém kostele v dílně Arnošta Diepolda v Praze. Pan farář také v kronice zaznamenával údaje z matrik. V letech 1901 – 1906 se v Dobřichovicích včetně Karlíka rodilo každý rok 25 – 33 dětí, zatímco počet zemřelých činil v těchto letech 9 – 32 osob. Počet narozených je přibližně stejný jako dnes, ale tehdy měly Dobřichovice pouze 800 obyvatel, dnes přes 3.000. Jak se toto množství dětí vešlo do tehdejší školy mi není jasné.

Na závěr zajímavý citát z kroniky z roku 1907, který zaznamenal farář Josef Šimon při svém odchodu z Dobřichovic:

Svému nástupci přeji ustavičnou pomoc Boží, aby čeliti mohl rozmáhajícímu se zde sociálně - demokratickému hnutí. Byloť při volbě 14. května 1907 odevzdáno pro soc.-dem. kandidáta Ant. Svěceného ze 195 hlasů voličských – 125 pro tohoto. Většina řemeslníků, domkářů, dělníků, čeledínů i někteří rolníci a učitelové se zřetelně hlásí k učení soc.- demokratickému. Ježto jsem zásady ty v hovoru s lidem, na kazatelně, apod. potíral, byl jsem od těchto vrstev rozmanitě hanoben v novinách i jinak pronásledován. Na Vonoklasech, v Karlíce, na Rovinách i v Letech jest také stoupců zásad sociálně - demokratických většina. Bůh to naprav!

*Podle farní kroniky zaznamenal
V. Kratochvíl*

RODINA GUTHOVÝCH

V r. 2007 jsme uveřejnili v letním čísle Dobřichovického Kukátka text dr. Veselého a dr. Václava Kratochvíla „Holocaust v Dobřichovicích“, v němž byla uvedena jména místních obětí holocaustu. Letos v srpnu nás kontaktovala paní Eva Pezlová z Prahy.

Její sestra, Jana Marcus, žijící v Jeruzalémě hledala na Internetu své příbuzné, rodinu Guthovu, a našla i náš článek. Uvědomila o tom sestru a obě s napětím čekaly, zda námi uvedení Guthovi patří do jejich rodu. Po sdělení bližších údajů se potvrdilo, že se skutečně jedná o jejich rodinu. Radost byla na obou stranách. Sestry se seznámily se jmény a daty dalších, jim dosud neznámých rodinných příslušníků, což je pro ně velmi důležité, a já se radovala, že se alespoň někomu z rodiny podařilo přežít holocaust. S paní Evou Pezlovou jsme se dvakrát osobně sešly. Jednou v Praze, kde jsem u šálku kávy na Karlově náměstí s účastí vyslechla celou velmi pohnutou rodinnou historii a prohlédla si krásné rodinné fotografie, podruhé v Dobřichovicích, kde jsem jí i jejímu manželovi ukázala, kde žili jejich příbuzní a poseděli jsme společně v letní zahrádce místní pizzerie. Obě debaty byly poutavé a pro mě přínosné. Paní Pezlová mi poslala elektronicky pár rodinných fotografií. Ráda by znala jména osob, které jsou na jedné z nich. Milí čtenáři, pokud jste znali rodinu Guthovu a Salusovu a poznali některé osoby, dejte mi zprávu do redakce, nebo mě osobně kontaktujte. Tato událost mě přiměla k tomu, abych se pokusila alespoň částečně vypátrat nějaké údaje o místních židovských rodinách a jejich osudech. Je to náročná a po tolika letech téměř detektivní a značně zdlouhavá práce.

Emilie Nathanová

Nicméně je důležité si i v současné době připomenout, co znamenal holocaust. Ráda bych vás dnes alespoň náznakem seznámila s rodinou Guthovou.

GUTHOVI

Ve vzpomínkách pana Františka Havlíka, uveřejněných v Kukátku, jsme se dozvěděli, že domek č. 17, který se nachází v ulici Palackého, koupil od rodiny Kotnauerovy pan Josef Guth a zřídil tu porážku dobytka a prodej masa. Pan Guth pocházel ze Všenor, do Dobřichovic se přistěhoval spolu s manželkou Žofií v roce 1877. Tady spolu vychovali

Rodina Guthových

pět dětí: Emílii, Karla, Zdeňku, Rudolfa a Olgu. Všechny děti chodily do místní školy, dokonce i některá vnučata pobyla nějaký čas jak u prarodičů, tak i ve zdejší škole.

Emílie Guthová se provdala za Josefa Nathana, pražského obchodního cestujícího. Po dceři Marii se jim narodil syn František. Paní Nathanová však za týden po porodu zemřela.

Josef Nathan se oženil s její sestrou, Zdeňkou. (Pozn.: František Nathan je otcem paní Evy Pezlové a její sestry Jany Marcus.) Do nové rodiny pak přibyl ještě syn Emil.

Karel Guth se oženil s Martou Lustigovou, žili v Praze a narodil se jim syn František. Paní Marta Guthová koupila v Dobřichovicích od nakladatele Štorcha přízemní domek č. 87 v Tyršově ulici a později nechala přistavět 1. patro. Trávili tu zejména volný čas v letním období.

Rudolf Guth se oženil s paní Ellou, jež měla z prvního manželství dceru Hanu. Spolu děti neměli, žili rovněž v Praze.

Olga Guthová se provdala za Ludvíka Saluse, odstěhovala se patrně do Horní Cerekve. Měli dceru Magdu.

V rodině už přibyla další generace, Emílka, dcera Marie Nathanové a Otto Nathana, pravnučka Josefa a Žofie Guthových.

Kolem roku 1936 se asi už jako vdova vrací Olga Salusová do rodného domku v Dobřichovicích. Otec Josef Guth je již mnoho let mrtvý, řeznictví už tu dávno není. Mamin-ka Žofie tu provozovala krámk se stříž-

ním zbožím, nyní je jí už 87 let a paní Olga Salusová se stará o ni, o domek i krámk. Na začátku 2. světové války sem přichází s manželem Františkem Löbnerem i její dcera Magda. Paní Žofie Guthová umírá ve vysokém věku přirozenou smrtí ještě před židovskými transporty. Spolu s manželem Josefem Guthem odpočívá v rodinném hrobě na Novém židovském hřbitově v Praze. Ostatní členové její rodiny, děti, vnučata i pravnučka nejsou ušetřeni transportů, pobytu v Terezíně a pak v dalších koncentračních táborech, kde většina z nich umírá.

Zahynuli:

Karel Guth, jeho žena Marta a jejich syn František zemřeli 20. 8. 1942 v Rize. Olga Salusová, roz. Guthová, umírá rovněž 20. 8. 1942 v Rize. Její dcera Magda Löbnerová spolu s manželem Františkem Löbnerem umírají 22. 10. 1942 v Treblince. Rudolf Guth umírá v Osvětimi, jeho žena Ella patrně v Treblince. Marie Nathanová, dcera Josefa Nathana a Emílie, roz. Guthové, její manžel Otto Nathan a její dcerka Emílka Nathanová zemřeli v Osvětimi. Emil Nathan, syn Josefa Nathana a Zdeňky, roz. Guthové, zemřel v r.1945 v Dachau. (12 obětí)

Přežili:

Z rodiny Nathanovy, do které se postupně provdaly Emílie a Zdeňka Guthovy, přežili v Terezíně: Josef Nathan a jeho žena Zdeňka, syn František Nathan z 1. manželství s Emílií, roz. Guthovou a žena Emíla Nathana. Na živu zůstala i nevlastní dcera Rudolfa Gutha Hana, která žije v Argentíně. Josef a Zdeňka Nathanovi umírají brzy po válce.

František Nathan byl našťástí v hodině dvanacté ušetřen transportu do likvidačního koncentračního tábora, vrátil se z Terezína a založil rodinu. Narodily se mu dvě dcery Jana a Eva. Každá z nich má dnes už dospělé syny, paní Jana Marcus, která žije v Jeruzalémě má tři syny, paní Eva Pezlová dva. Jsme tomu rádi a přejeme jim všem do budoucna jen to nejlepší.

J. Váňová

PŘIPRAVOVANÉ PŘEDSTAVENÍ

Divadelní soubor Řevnice je soubor se spoustou nadaných lidí. Je to soubor, na „který se chodí“. Lidé mají rádi frašky a jednoduché komedie, ale já ráda provokuji a překvapuji. Rozhodla jsem se, že připravíme divákům něco úplně nového. Něco, co jsme ještě nikdy nedělali. Něco, co bude jak pro nás, i pro diváky úplně nové. Velká výzva – komorní hra pro tři ženy a dva muže v zákulisí. Vybrala jsem pro to hru americké autorky Clare McIntyre, kterou pro české diváky objevila Martha Issová a přeložila absolventka anglistiky - amerikanistiky Alice Nellis. Je to hra o třech ženských, které spolu sdílejí jednu koupelnu. Je to hra o jejich snech, o tom, co si povídají, co cítí... Jak řeší svoje staré rány a mindráky, které má snad každý z nás ... O bláznivé Jo, která si stále hlídá postavu a sní o obrovský vaně, ve které by se dalo koupat, a chlapovi s bourákem. O pesimistické Mary, která jí sice naslouchá, ale ví, že to stejně není skutečný a Célii, která jde oběma strašně na nervy.

Hra o sexu, kolem kterého „se točí všechno na světě a taky je to jediná věc, kvůli které stojí za to být dospělej“.

Hra je napsaná vtipně a lehce, dialogy jsou přirozené, a tak se kolikrát přistihnu, že už jsem takový rozhovor vedla a že bych tak odpovídala, i kdybych tuto hru neznala. Opravdu tolik těm ženským rozumím ... A doufám, že se nám podaří to, že jim budete rozumět i vy. Doufám, že se nám podaří rozehrát děj tak, že se nebudete nudit a strávíte s námi večer plný smíchu a pláče. Protože život je už takový, chvíli jste nahoře a chvíli dole, chvíli se smějete a chvíli byste nejraději brečeli. A vůbec - už jste někdy pili růžový šampaňský???

P.S.: představení se bude konat koncem února 2009 v řevnickém Kině. V hlavních rolích se objeví Natálie Brožová, Terezie Červená a Alice Čermáková (podrobnosti sledujte na plakátech).

Alice Čermáková

LAHODNÁ VTEŘINA

V sobotu 25. října v zámeckém sále, který sice nepraskal ve švech, ale kolem patnácti nás zde bylo, se pod názvem *Lahodná vteřina* uskutečnilo autorské čtení Stanislava Kubína, básníka a esejisty, člena Obce spisovatelů a Kruhu autorů Liberecka. Komponovaný pořad hudby a poesie sestavený z jeho sbírek *Dotýkáni*, *Čas zastavení - čas Perseid*, *Klečící Bůh* a *Oblouk návratu* dal

na celou hodinu zapomenout na úspěšný svět, v němž žijeme, a umožnil posluchačům v klidu poslouchat a přemýšlet „o věcech mezi nebem a zemí“, na které si člověk jindy nevzpomene. Také já jsem si na něco vzpomněl – na podobenství, které v předmluvě k autorově sbírce *Oblouk návratu* uvádí Petr Prokop Siostrzonek, opat břevnovského kláštera:

Jeden běloch jel s černochem do vzdálené vesnice. Jel tak divoce, že ho černocho poprosil, aby zastavil, že by chtěl vystoupit. Potom se posadil na okraj cesty. Nic nedělal, jen tiše seděl. A tak se ho běloch zeptal: „Na co tu čekáš?“ „Až ke mně dorazí má duše“, odpověděl černocho.

A to nám asi chtěl Stanislav Kubín svým recitálem říci: Až budete nejvíc spěchat, zastavte se a počkejte, až se k vám vaše duše zase vrátí.

HgS

SNĚNÍ O MINULOSTI

Před drahým již časem si dr. Kratochvíl povzděchl, jak jsou oslavy 28. října tuhé, kostnaté a vousaté. Měl pravdu. Vyvěsí se prápory, zařeční se u pomníčku před hrstkou věrných a dost ... sfouknout svíčku a spát, příště až za rok ... Proč by se to ale nedalo udělat jinak? Tak nějak se tehdy ptal. Třeba tak, že by se spoluobčané jen tak obyčejně sešli a užili si pěkné odpoledne či večer? A tuhle hozenou rukavicí zvedl soubor Ludus musicus a uspořádal 28. října skvělý večer,

něná navíc sborem Wlastenců, pěveckého to tělesa českého Pen klubu, které kromě jiných písní večer korunovalo hymnami všech tehdejšími událostmi dotčených národů. Věru půvabný večer, krásné spolu-pobyty i vzpomnutí, jemuž nechyběla legrace ani pieta a hluboká reflexe. Svíčka tentokrát nesfouknuta, hoří dál v očekávání, jak za rok ... *Kde zdárně to sémě jest?* Ptal se V. Dyk. Možná už odpověď známe ...

JM

Ludus musicus, foto M. Paulová

v němž se četlo, zpívalo, tančilo, hrálo a vzpomínalo. Nabitý sál křižovnícké residence se ve vzpomínkách vrátil třeba i ke vzpomínce Jana Eskymo Welzla na setkání s TGM, k textům (které mimochodem se zemítm nadhledem sobě vlastním podal Jan Vaculík) M. R. Štefánika, V. Dyka, J. Voskovce, ale i F. L. Čelakovského a K. H. Borovského či starých čínských básníků. Dostalo se i na hudbu P. I. Čajkovského, J. Ježka, neznámých klasiků, trampů, vodáků, ruských pijáků ... Byla to prostě skvěle namíchaná všehochoť, okoře-

FIXA

stavební firma

**VEŠKERÉ
STAVEBNÍ
PRÁCE**

**VODA-TOPENÍ
PLYN**

ELEKTRO

☎ 603 427 491

e-mail: premysl.lix@atlas.cz

www.firmafixa.cz

DŘEVĚNÁ MYSL

L. Vaculík a Ludus musicus, foto M. Paulová

Jan Vaculík

Když Ludvík Vaculík píše svá Poslední slova do úterních Lidovek, často v nich popisuje své dobřichovické příhody. Jednoho nedělního odpoledne, přesně 9. listopadu, se tou příhodou staly jeho fejetony samotné. To když ze svého letos vydaného a beznadějně v té chvíli rozbraného souboru fejetonů nazvaného *Dřevěná mysl* čerstvý laureát Státní ceny za literaturu četl v sále MUDr. F. Fürsta. Ovšem nečetl sám: přidala se i vnoučata Anna, Marie a Martin a průvodním slovem i syn Jan. Celé to spolu s nimi „upekl“ František Běhounek a doprovodil s komorní pánskou sestavou souboru Ludus musicus Vaculíkovými Polepšenými písničkami i zpíváním jiným autorově srdci milým. Názorná ukázka toho, jak víkendové děláni dřeva dovede inspirovat k napsání textů, jež nutno odevzdat v pondělí (odtud ostatně i titulěk *Dřevěná mysl*), přinesla spoustu radosti, blízkosti, legrace i zamyšlení a byla jednou z mnoha výjimečných a výtečných událostí dobřichovických kulturních setkávání v tomto roce. Přinášíme pár obrázků.

JM

PŘI MŠI ZA KARLA IV. skončila na Karlštejně Musica viva

30. listopadu, na 1. neděli adventní, se na hradě Karlštejně v kapli sv. Mikuláše uzavřel příběh letošního ročníku festivalu Musica viva. A to při slavné zpívané mši, kterou celebroul biskup Mons. Fr. Radkovský a koncebrovala řada dalších osobností,

včetně arcibiskupa Cypriana z ugandské Kampaly a spolubratrů kanovníků z řezenské kapituly sv. Johanna a která byla sloužena za císaře Karla IV., od jehož úmrtí uplynulo 29. 11. 630 let. Hudební doprovod mše obstaral soubor Ludus musicus.

JM

KULTURA

v Dobřichovicích v prosinci 2008

12. PROSINCE v pátek v Sále Dr. Fürsta, 20h
KONCERT MARIA BIHÁRIHO

13. PROSINCE v sobotu 17h pod vánočním stromem
VEŘEJNÁ GENERÁLKA VÁNOČNÍHO PŘEDSTAVENÍ
Dobřichovické divadelní společnosti

14. PROSINCE v neděli od 13h na zámku
DĚTSKÝ VÁNOČNÍ JARMARK

19. PROSINCE v pátek v 19h v Sále Dr. Fürsta, 19h
PODVEČER SE SOŇOU ČERVENOU

24. PROSINCE v karlickém kostele sv. Martina a Prokopa ve 23h
J. J. Ryba Missa solennis „HEJ MISTŘE, VSTAŇ BYSTRĚ“

Krásné a klidné vánoční svátky přeje Kulturní centrum Dobřichovice, těšíme se na vás opět v příštím roce.

PŘIPRAVUJEME

(bližší a přesnější údaje o těchto i dalších akcích uvedeme na plakátech a pozvánkách v lednu a únoru):

LEDEN: 17. 1. cestovatelskou besedu p. Synka: *Írán - horká země*
představení Liduščina divadla pro děti: *Dobrodružství čmeláka Brundibára*

ÚNOR: koncert: 6.2. *Štěpán Rak*, 21. 2. cestovatelskou besedu pana Jona a paní Kovaříkové *Na kole všemi kontinenty*

pohádku pro děti *Sněhurka* přijede zahrát Malé divadélko Praha

BŘEZEN: pro děti : 29.3. Miloš Nesvadba a Jan Susa: *Čarování kolem malování*

V. Cvrčková

LUDUS MUSICUS

v Estonsku

Soubor Ludus musicus má za sebou další úspěšný a vpravdě unikátní zahraniční zájezd. Proto jsme se na podrobnosti zeptali jeho vedoucího, p. Františka Běhounka.

Kukátko: *Kam Vás letošní zájezd zavedl?*

F. Běhounek: Byli jsme tentokrát až v Estonsku, konkrétně v druhém největším městě Estonska v Tartu a v jeho okolí. Přijali jsme pozvání na pozoruhodný festival staré hudby, který se uskutečnil od 2. do 5. října.

K: *Můžete ten festival trochu přiblížit?*

F.B.: Festival měl jméno *Orient et Occident* a je součástí festivalové řady, která začala již v roce 1996 pod názvem *Tartu Early Music Festival*. V zásadě jsou tyto festivaly zaměřeny na hudbu evropského středověku, ale postupně do dramaturgie začaly pronikat moc zajímavé nápady, jak ukázat vztahy evropské hudby a hudby orientálních kultur. A tak jsme měli unikátní možnost slyšet velice zajímavé soubory a skvělou musiku, protože kromě nás se festivalu zúčastnil na příklad i skvělý soubor ze Srí Lanky, který hrál klasickou hudbu severní i jižní Indie, nebo mužský kvintet z Petrohradu s ranými liturgickými pravoslavnými zpěvy, moc zajímavý soubor z Íránu, to byl vlastně jen excelentní bubeník a jeho kolega, hráč na sitar, kteří hráli naprosto fascinujícím způsobem perskou klasickou hudbu. A k tomu ještě třeba skvělé dánské duo Alba, které v programu Lucente stella představilo italskou hudbu 14. stol. A samozřejmě

také my s naší střeoevropskou tradicí. Zájemcům o podrobnosti mohu doporučit webovou stránku tohoto festivalu: www.festivitas.ee.

K: *To zní velice sympaticky. A jak jste se na takový festival zrovna Vy dostali?*

F.B.: Účastníci loňského festivalu *Musica viva* si asi dobře vzpomenou na vynikající koncert pozoruhodného estonského souboru Triskele. S tímto souborem jsme stále ve styku a právě on měl prsty v naší cestě do Estonska. Inicioval prostě naše pozvání na festival v Tartu.

K: *S jakým repertoárem jste na festival přijeli?*

F.B.: Přivezli jsme s sebou prakticky to nejstarší, co v naší hudbě máme. Představili jsme totiž skladby vyšebrodského rukopisu H 42, jenž byl v tamním cisterciáckém klášteře dopsán r. 1410, ale zaznamenává hudební tradici mnohem starší. Je to vlastně jeden z nejcennějších pramenů k dějinám hudby u nás. Sestavili jsme pořad tak, aby jednotlivé zpěvy postupovaly v souladu s průběhem církevního roku a připravili jsme k tomu i stručné průvodní slovo v angličtině i resumé latinských textů jednotlivých zpěvů, aby publikum mělo aspoň trochu představu, o čem se zpívá.

K.: *Hráli jste pouze na tomto festivalu?*

F.B.: Nikoli. Měli jsme před festivalovým vystoupením ještě jeden koncert, a to v pátek 3. října v kostele sv. Vavřince v Nõo, což je městečko ležící asi 15 km od Tartu. V sobotu jsme pak byli požádáni ředitelem festivalu, abychom účastníkům při večerní sešlosti zazpívali a zahráli český repertoár. Uvedli jsme tedy nejdříve několik skladeb Leoše Janáčka a k nim přidali pár renesančních skladeb. Ale hlavní koncert jsme měli v poslední den festivalu, v neděli 5. října. Konal se v nádherné a čerstvě opravené katedrále sv. Jana přímo v Tartu. Zahráli jsme svůj připravený program a ve druhé části koncertu jsme ještě spojili síly se souborem Triskele. Provedli jsme několik společných skladeb, které se nám s nimi podařilo nastudovat. Vše si mimochodem nahráli i estonský rozhlas ...

K.: *Jak publikum Vaše vystoupení přijalo?*

F.B.: Naše musika se velice líbila, což nám udělalo radost. Pro tamní publikum byla hudba, kterou jsme přivezli, ty středověké rytmické a melodicky velice chytlavé zpěvy, velice příjemným překvapením, stejně jako naše repliky středověkých nástrojů, které jsme tam představili. Mimochodem: zněly v prostoru katedrály nádherně. Ohlasy docházely ještě po návratu v mailech ...

K.: *A celkový dojem z téhle daleké cesty?*

F.B.: Fascinující kulturní zážitek, magický prostor i prostředí, skvělí, vzdělaní a pohostinní lidé. Estonsko je nádherná země. Když jsme v noci přijížděli do Tartu, nad městem byla vidět polární záře. Takto nás Tartu přivítalo a v tomto duchu všechno pak pokračovalo ... Zaujala nás tam spousta věcí.

K.: *Na příklad ...?*

F.B.: Tak třeba: všude je naprosto čisto, ukli-

zeno. Nepozorovali jsme ani stopy po bývalé sovětské přítomnosti s jejím charakteristickým – ehm ... no – jak to nazvat? ... vždyť to všichni tak dobře známe ... A také žádná grafitti, žádné pomalované domy, veřejné stavby, vlaky ... Tartu je univerzitní město, v němž žije spousta mladých lidí a je to hodně cítit, je tu také spousta památek. Je vidět, jak si všichni neobyčejně váží vlastní historie, všude je znát péče o památky, všude najdete množství pamětních desek, které připomínají osoby a události ... Cítíte jakýsi zvláštní klid a pohodu ...

K.: *Přeskočme teď do nového liturgického roku. Co chystáte na Vánoce?*

F.B.: Pravda, Vánoce jsou za dveřmi ... Rádi bychom všechny naše příznivce pozvali na tradiční vánoční koncerty. Na čtená přání se znovu vrátíme k Rybově mši. Ta zazní spolu s několika pastorelami poprvé na Štědrý večer, ve středu 24. 12., samozřejmě v kostele sv. Martina a Prokopa v Karlíku – tradičně ve 23 hodin. Podruhé ji uvedeme na Boží hod 25. 12. v 18.00 v Českém museu hudby v Karmelitské ulici v Praze a potřeť tamtéž na sv. Štěpána 26. 12. ve stejném čase. Vánoční koncerty pak budou pokračovat mší P. Georgia Zrunka (dříve pod jménem Edmunda Paschy) *Vianočná omša F Dur*. To bude 28. 12. (neděle) v 18. hodin, také v Českém museu hudby. Tuto mši provedeme také 1. ledna na zámku v Lešanech od 17. hod. Jako již tradičně bude ve středu všeho dění Pastýřský betlém W. Moraka z let 1830 - 1840. Samozřejmě také připravíme společné zpívání pro karlický Štědrý večer i s notami (*pozn red.: noty i text najde laskavý čtenář v tomto čísle Kukátka na s. 5*). Už se moc těšíme ...

K.: *Oplácíme stejným a děkujeme za rozhovor.*

Ptal se a zaznamenal J. Matl

2008 úžasný fotbalový rok

Závěrem podzimu jsou dny krátké a ponuré, počasí bývá nevlídné, sychravé, takže leckterí lidé trpí depresivními náladami, zvláště pak, pokud byl právě končící rok nepřilíši povedený.

Dobřichovičtí fotbalisté našťástí tyto problémy nemají – dařilo se jim totiž znamenitě. „Sluncem prozářený podzim“ mělo především A mužstvo mužů, které si ho náležitě uživalo, chytilo báječnou formu a soutěží procházelo od vítězství k vítězství. Odměnou je pak zasloužené první místo v tabulce okresního přeboru Prahy-západ. Naši pouze jedenkrát remizovali, jinak všechny ostatní mistrovské zápasy vyhráli, takže před druhým Spartakem Průhonice mají náskok 6 bodů.

Výchozí pozice do jarních odvet je tedy velmi nadějná, chce to jen trochu štěstí, aby se hráčům vyhýbala zranění a aby se tým udržel pohromadě. Mimochodem: naše áčko naposledy prohrálo 9. září 2007 v Dolních Břežanech – 2:1! Od té doby je zatím neporaženo. Každá série však jednou skončí ... Doufejme, že to bude trvat co nejdéle. Každopádně rok 2008 se do historie fotbalu v Dobřichovicích zapíše zlatým písmem, neboť není mnoho týmů, které by

se mohly pochlubit tím, že za celý rok nepoznaly hořkost porážky.

Kádr tvořili tito hráči: v brance M. Socha, v obraně se střídali Swider, Mojžíš, Smiovský, Falout, Mrázek a Rosol, v záloze Elsner, K. Socha, Debnár, Krajčí, Šejnoha a O. Prosický, v útoku pak P. Větrovec, Jůna, Chaloupka a dorostenci Štědrý se Šlapákem. Nejlepším střelcem se stal L. Krajčí se 13 dosaženými brankami.

Špatně si nevedli ani naši žáci, jimž momentálně patří hezké 2. místo v okresní soutěži starších žáků.

Béčko mužů a dorostenci hráli se střídavými úspěchy a pohybují se v dolních polovinách tabulek. Přípravka zatím trénuje pod vedením Milana Kadlece a její dosavadní výsledky jsou velmi pěkné. Několik zápasů sehráli i staří páni. Zajímavostí byla i dvě mezinárodní utkání, v tom prvním porazil kombinovaný tým Dobřichovic Holanďany z týmu Arsenal Amsterdam 3:0. Ve druhém zápase se měla utkat juniorka z Manchesteru s mužstvem složeným z hráčů áček Sokola Dobřichovice a Slavojce Řevnice. Letadlo s anglickými fotbalisty však kvůli mlze na Ruzyni nepřistálo.

Za fotbalový oddíl Miloslav Omáčka

ČELO TABULKY OKRESNÍHO PŘEBORU PO PODZIMNÍ ČÁSTI

Čelo tabulky	Zápasy	+	0	-	skóre	body	(prav.)
1. Dobřichovice	13	12	1	0	46:14	37	(19)
2. Průhonice	13	10	1	2	51:20	31	(10)
3. Hostovice	13	7	3	9	27:21	24	(3)

Zdroj: www.fotbal.cz

VOLEJBALOVÉ SOUTĚŽE

v plném proudu

Vzhledem k tomu, že uzávěrka Kukátka je vždy asi čtyři týdny před vyjitím nejbližšího čísla, dostanou se ke čtenářům informace o tom, jak si v mistrovských soutěžích vedou naše volejbalová družstva, s měsíčním zpožděním. Redakční rada se nicméně domnívá, že přinášením

těchto zpráv ušetří budoucím badatelům v oblasti dějin dobřichovického volejbalu pracně pátrání po údajích, které za několik desítek let určitě nebudou k sehnání. Následující zpráva popisuje, jak si ve svých soutěžích stojí naše týmy k 15. listopadu 2008.

MUŽI A, 1. LIGA

Čelo tabulky:	utkáni	výhry	prohry	body
1. Dobřichovice	10	9	1	19
2. ČZU Praha B	10	8	2	18
3. Matfyz Praha	10	7	3	17

Do konce ledna sehraji na domácím

hřišti tato utkání:

- 5. 12. s Havířovem
- 6. 12. se Starým Městem
- 23. 1. s ČZU Praha B
- 24. 1. s Jabloncem

Po sehrání těchto zápasů bude ukončena základní část, načež prvních osm družstev bude systémem play-off bojovat o přímý postup do extraligy a poslední čtyři o udržení.

Ženy A, 2. liga

Družstvu žen se zatím příliš nedaří, v prvních deseti kolech zvítězily pouze jednou, nicméně nic není ztraceno. Do konce soutěže budou mít doma tyto soupeře:

- 13. 12. Rokycany
- 17. 1. České Budějovice
- 31. 1. Braník
- 14. 2. Most
- 7. 3. Stavební fakulta Praha
- 14. 3. Chodov Jižní Město

Muži B, krajský přebor 1. třídy

K 15. listopadu jsou se šesti vyhranými zápasy a dvěma prohrami na třetím místě průběžné tabulky.

Do konce soutěže budou hrát doma s družstvy:

- 6. 12. Nymburk
- 7. 2. Český Brod
- 7. 3. Kralupy
- 21. 3. Všechny

HgS

ORIENTAČNÍ

běh

Od poloviny srpna r. 2008 se členové oddílu orientačního běhu TJ Sokol Dobřichovice zúčastnili zatím 33 závodů orientačního běhu. Nejdříve to byly tyto vícedenní prázdninové závody: pětietapový *Grand Prix Silesia* ve Vidnavě u Jeseníku – jako doplněk tohoto závodu se běžel ve Vidnavě sprint, ve kterém byla v kategorii D21 (ženy nad 21 let) Jitka Svobodová 5. z 21, dále tři etapový *Pěkné prázdniny v Č. Ráji* v Kacanovech (u Turnova), kde byla v kategorii D50 (ženy nad 50 let) Jiřina Štrossová 2. ze 14, a pak tříetapový *Jesenický labyrint* v Bedlinu (u Jesenice).

Do září jsou tradičně zařazeny závody, které patří do vyšších soutěží, než jsou soutěže oblastní. Členové oddílu se účastnili závodů štafet v Horce (u St. Paky) a v Borovničce (u N. Paky), které jsou zařazeny do Českého poháru štafet. Po závodě štafet v Horce se běžel ve Vrchlabí sprint, ve kterém byl v kategorii H45 (muži nad 45 let) Antonín Procházka 1. z 15.

V Uhřinově pod Deštnou (podhůří Orlických hor) a v Křížanově (podhůří Krkonoš) se běžely poslední dva z osmi závodů žebříčku B-Čechy. Pavla Rusá a Maruška Procházková se umístily v kategorii D14 v první třetině a tým si upevnily své postavení v žebříčku, kde jsou v konečném hodnocení na pátém a šestém místě z 28 hodnocených. Tím získaly licence A (nejvyšší výkonnostní třída žactva). V Koutech (u Ledče n. Sázavou) se za naší účasti konalo mistrovství ČR a příslušná veteraniáda na klasické trati. Ve finále byla v kategorii D50 Pavla Mrázová 10. z 32 a v kategorii H50 byl A. Procházka 8. ze 45. V Malém Hradisku (u Prostějova) se konalo MČR ve štafetách a příslušná

veteraniáda. Po loňské nečekané výhře středočechů v MČR oblastních výběrů žactva skončila letos štafeta středočechů diskvalifikací pro chybu jedné zátkyně (stačí jedna chybná kontrola).

V říjnu se odběhal celý podzimní oblastní žebříček – celkem 7 těchto závodů: dva závody (sobota a neděle) v Osinalickém sedle (u Dubé) – v neděli byla v kategorii D14 Pavla Rusá 1. z 9 a v H35 A. Procházka 1. z 19, pak v Oborech (u Příbrami), v Hutích pod Třemšínem, v Újezdě (u Cerhovic), v Kozlech (u Č. Lípy) a v Kamenici (u Prahy), kde byla v kategorii D10L (děvčata do 10 let po fábovkách) Vendulka Rusá 1. ze 16 (Vendulka je ročník 2001 a běhá již sama). Mimo těchto oblastních žebříčkových závodů se členové oddílu zúčastnili v říjnu tradičního dvou etapového závodu *Vodňanský kapr* v Truskovicích, kde byla v kategorii D45 Pavla Mrázová 1. z 5, a tak vyhrála živého kapra, dále pak oblastního přeboru v nočním OB v Oborech, kde byl v kategorii H45 A. Procházka 1. ze 6. V Kozlech se odpoledne běžel skorelauf (volné pořadí kontrol), kde byl v kategorii H35 byl A. Procházka opět 1. ze 12.

V neděli 2. 11. si několik našich členů zajelo tréninkově na Brada (u Jičína) na skorelauf. V pondělí 17. 11. se chystáme na Zbraslav na tradiční SMIK – to je závod s migrujícími kontrolami, ale část oddílu bude v Benátkách v Itálii na skutečném tradičním „orientáku“ ve městě.

Z konečných výsledků dlouhodobých soutěží lze uvést tyto: v oblastním podzimním veteránském žebříčku pro Prahu a Středočeskou oblast (7 závodů) je v kategorii D45 P. Mrázová 3. ze 34, v H35 je

Po startu u výdeje map při závodě u obce Kozly“

A. Procházka 4. ze 40. V H45 je VI. Jaroš 6. z 53. O umístění zákyň v žebříčku B-Čechy v kateg. D14 již byla zmínka, v kategorii D16 je P. Mrázová 10. z 25 (to je na licenci B) a v kategorii H45 v žebříčku B-Čechy je A. Procházka 6. z 29. V soutěži družstev Středočeské oblasti

jsou Dobřichovice v žactvu 6. z 11. oddílů, v dorostu 4. z 9 a dospělí 5. z 10. V rankingu (celoroční a celostátní soutěž kategorií H a D21) je Jitka Svobodová 88. z 827 hodnocených žen (toto umístění jí kupř. opravňuje ke startu na MČR).

M. Cupák

DOBŘICH s.r.o., Dobřichovice

nabízí možnost inzerce V DOBŘICHOVICKÉM KUKÁTKU

časopis vychází jako občasník, obvykle čtvrtletně v březnu, červnu, září a prosinci

Ceník

* A5 (celá vnitřní strana) 3 500 Kč
Celoroční inzerce 12 000 Kč (4 x 3000 Kč)

* A6 (polovina vnitřní strany) 2 000 Kč
Celoroční inzerce 6 800 Kč (4 x 1700 Kč)

* A5 (třetí strana obálky + PR článek) 5 000 Kč
Celoroční inzerce 16 000 Kč (4 x 4000 Kč)

* A5 (zadní strana pro PARTNERA Dobřichovického Kukátka) 10 000 Kč

Partner získává výhodu zhotovení inzerátu zdarma, PR články, logotyp a poděkování v tiráži. Další možné výhody po dohodě.

Formáty menší než A6 budou přijímány dle prostorových možností za smluvní ceny. Nekomerční řádková inzerce zdarma!

Kontakt: info@zxu.cz / mobil: 732 440 808

ESO
supermarket

RESTAURACE a CAFE 300 m²
* hotová jídla
* minutky
* letní zahrádka - 60 míst

SUPERMARKET
* široký sortiment zboží na 1200 m² plochy
* parkoviště pro 120 automobilů
* rozvoz zboží
* nákup na splátky
* příjem platebních karet

Otevřeno denně 7 – 19 hod.

prodejna vašeho regionu **Lety u Dobřichovic**

supermarket • restaurace a cafe • kosmetické a relaxační centrum • zahradnické centrum

SUPERMARKET - tel.: 257 712 585, 257 712 578
RESTAURACE A CAFE - tel.: 257 712 771
RELAXAČNÍ STUDIO ANDROMEDA - tel.: 257 712 868
ZAHRADNICKÉ CENTRUM - tel.: 257 712 883
E-mail: supermarketeso@inmail.cz

STAVEBNÍ MATERIÁLY Dobřichovice, Pražská 819
ROZVOZ A SKLÁDÁNÍ ZAKOUPENÉHO MATERIÁLU

Provozní doba: Po-Pá: 7-12 13-16, So: 8-11

721 554 000, 257 710 141 FAX 257 710 143

dobrichovice@stavebniprodej.cz

Kola
Štorek
Řevnice

jízdní kola

■ příslušenství ■ náhradní díly

KOLA

- horská
- trekingová
- silniční
- dětská

- platební karty
- splátkový prodej bez navýšení

po-pá 8-18
čt 8-20
so 8-12
ne 14-17 (duben-srpen)

e-mail: info@kola-sport.cz
www.kola-sport.cz
tel.: 257 721 313
Komenského 92, Řevnice

DIMAN s.r.o., Dobřichovice

nabízí využití renovovaných prostor bývalého statku
– KULTURNÍHO A SPOLEČENSKÉHO SÁLU –

Možnost pořádání menších koncertů,
divadelních představení, společenských akcí,
školení, seminářů,
obchodních a prezentačních akcí.

Pronájem sálu Dr. Fürsta:

pronájem sálu bez přilehlé místnosti – velikost sálu 78 m² 200 Kč/hod.
pronájem sálu včetně přilehlé místnosti (sál s jevištěm) – 104 m² 250 Kč/hod.
pronájem piana 50 Kč/hod.
pronájem židlí – vybavení sálu jako hlediště 50 Kč/hod.
pronájem skládacích stolů 50 Kč/hod.

provozní a cenové podmínky při déletrvajících akcích - individuální dohoda

BLIŽŠÍ INFORMACE:

Diman s.r.o., 5. května 3, 252 29 Dobřichovice
Ing. Magda Havlíková
tel. 2 5771 1031 (byt), 602 660 960, Za Mlýnem 888, Dobřichovice

FEMAT®
spol. s r. o.

AUTOSALON ŠKODA

- autorizovaný prodejce nových vozů ŠKODA
- + zajištění výhodného financování (finanční i operativní leasing, spotřebitelský úvěr)
- + nabídka předváděcí jízdy
- + pojištění vozu přímo na místě
- + přihlášení vozu do evidence příslušného MÚ
- + výkup stávajícího vozu za hotové
- + individuální a profesionální přístup ke klientům
- + držitel certifikátu ISO 9001

Akční nabídka

NA CESTĚ K NOVÉMU VOZU VÁS UŽ NIC NEZASTAVÍ!

	První splátka	Měsíční splátka	Zůstatková hodnota	Délka leasingu
Fabia 1,2 HTP/44 kW	50 000 Kč	3 500 Kč	50 000 Kč	5 let
Fabia Combi 1,2 HTP/44 kW	70 000 Kč	3 990 Kč	50 000 Kč	5 let
Roomster 1,2 HTP/51 kW	75 000 Kč	4 990 Kč	50 000 Kč	5 let

Výpadevová 2313, Praha 5-Radotín
Tel./fax: 257 810 520 / 257 812 029
E-mail: prodej.radotin@femat.cz

Zelená linka: 800 400 104
www.femat.cz

Děkujeme všem za spolupráci a těšíme se na Vás v novém roce.

P F 2009

atelier

grafické návrhy • fotografie • www stránky • multimediální prezentace • dekorace
NÁVRHY A REDESIGN LOGOTYPŮ / VÝROČNÍ ZPRÁVY / CORPORATE IDENTITY / INZERCE / MERKANTILNÍ TISKOVINY
FOTOGRAFIE MÓDY, INTERIÉRŮ, PRODUKTŮ / DEKORAČNÍ FOTOGRAFIE / VÝTVARNÉ PORTRÉTY / KALENDÁŘE

Atelier ZXU • Všenorská 265 • 252 29 Dobřichovice • www.zxu.cz • info@zxu.cz • 732 440 808